

Nejen čeští sportovci zářili na olympijských hrách! Úspěchy sklízeli i čeští umělci

15.3.2024 - Zdeněk Škoda | Česká olympijská

Do historie olympijských her se zapsala celá řada Čechů a Čechoslováků. Podle dostupných zdrojů se naši umělci neúčastnili pouze Antverp 1920 a Amsterdamu 1928. Celkem se jednalo o 54 jmen a největších úspěchů dosáhli ve 30. letech 20. století.

Na olympijských hrách v Los Angeles 1932 získal slavný skladatel Josef Suk stříbro za pochod *V nový život*. Zlato a bronz tehdy uděleny nebyly a Suk nezískal titul olympijského vítěze jen proto, že malá část této skladby byla zveřejněna již v roce 1920, což úplně neodpovídalo pravidlům soutěže: díla musela být maximálně čtyři roky stará. Po smrti Josefa Suka v roce 1935 uznalo sokolské hnutí tuto skladbu jako svůj oficiální pochod.

Sochaři Jakubu Obrovskému byla v Los Angeles udělena bronzová medaile za sochu (*Vraždící*) *Odysseus*. V následujících letech byl Obrovský významnou osobností, která se aktivně snažila prosadit bojkot olympijských her v Berlíně 1936, a nakonec se i odmítl berlínských her zúčastnit. Dalšího úspěchu v USA dosáhl architekt Aloys Dryák, který získal čestné uznání za projekt *Strahovského stadionu* v Praze, kde se konaly sokolské slety. Ocenění se bohužel nedožil, když zemřel krátce před olympijskými hrami.

V Berlíně 1936 uspěl skladatel Jaroslav Křička. Jeho *Horská suita* byla oceněna bronzovou medailí. Mimochodem, jeho bratr Petr napsal text k výše zmíněnému Sukovu pochodu. V Londýně v roce 1948 byla udělena čestná uznání vynikajícímu českému architektovi, žáku Josefa Gočára, Františku Markovi za stavbu *Vinohradské sokolovny* a hudebníkovi Janu Kaprovi za skladbu *Marathon*. Kapr byl po druhé světové válce nadšeným komunistou, v roce 1968 se však plně postavil proti okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy a komunisté mu proto následně zakázali jakoukoli uměleckou činnost.

Určitě se také sluší zmínit sošku bohyně Niké s názvem „Trofej Československého olympijského výboru“ od Otakara Španiela, která je známá jako *Putovní Cena Dr. Jiřího Stanislava Gutha-Jarkovského*. Soutěžila v Berlíně v roce 1936, a přestože nezískala žádné ocenění, je významnou součástí českého olympijského hnutí.

Od roku 1934 se uděluje sportovcům nebo sportovním kolektivům za mimořádný sportovní výkon v daném kalendářním roce. Po komunistickém puči v roce 1948 byla zrušena, ale v roce 1994 ji Český olympijský výbor obnovil. V posledních letech oceněné nevybírají funkcionáři ani novináři, ale sami sportovci, a tak se trofej těší ve sportovním prostředí mimořádné oblibě. Není určité bez zajímavosti, že stříbrný originál, který je uložen ve sbírkách Národního muzea, váží kolem 40 kg a že bronzová kopie, jež přebírají do svých rukou sportovci na slavnostním předávání, „pouze“ 29 kg!

Dvakrát v historii věnovali čeští představitelé Mezinárodnímu olympijskému výboru speciální cenu. První darovalo Královské hlavní město Praha a jednalo se o bronzovou sochu *Vrhač břemene* od Emanuela Halmana, která byla určena vítězi gymnastických soutěží jednotlivců na olympijských hrách v Londýně 1908.

Druhou věnoval organizačnímu výboru her v Antverpách 1920 prezident Tomáš Garrigue Masaryk, a to sice sochu *Ikara* od Jana Štursy. Zajímavou postavou je bezesporu atlet a akademický malíř František Hoplíček, který vyrostl ze slavné předválečné vrhačské generace a mezi roky 1909 až 1925

patřil k nejlepším českým koulařům a diskářům. Na začátku kariéry úspěšně soupeřil s Jandou-Sukem. V Antverpách 1920 skončil v hodu diskem na třináctém místě a v Los Angeles 1932 soutěžil s kresbou *Finiš*.

<https://www.olympijskytym.cz/article/nejen-cesti-sportovci-zarili-na-olympijskych-hrach-uspechy-sklizeli-i-cesti-umelci>